

RADØY KOMMUNE

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Saksansv.
Formannskapet	05.05.2011	046/11	ANT
Kommunestyret	18.05.2011		ANT
Avgjerslemynde: Kommunestyret Sakshandsamar: Asbjørn Nagell Toft		Arkiv: K2-S01 Objekt:	Arkivsaknr 05/403

SØKNAD OM NY 300 (420) KV KRAFTLEIDNING - MONGSTAD - KOLLSNES- FELLESUTTALE TIL NVE SI INNSTILLING

Vedlegg:

Kommunane sin tilrådde kraftleidningstrasè fra Mongstad til Kollsnes.

Saksutgreiing:

Dette er ein fellesuttale frå kommunane Radøy, Øygarden, Austrheim og Lindås til NVE si innstilling av 31.01 2011 til søknaden frå BKK Nett AS om ny 300 (420) kV leidning mellom Mongstad-Kollsnes. Også søknaden frå Statoil ASA om konsesjon for nye sjøkablar frå Mongstad eller Kollsnes til Troll A-plattforma er med i denne fellesuttalen. Det er positivt at desse to konsesjonssakene skal sjåast i ein samanheng då det er noko kommunane tidlegare har uttalt i fellesuttalane sine. Det er olje- og energidepartementet (OED) som no har sendt innstillinga til NVE ut på høyring. Høyringsfrist er utsett til 20. mai, me viser her til epost frå OED v/Per Håkon Høisveen sendt den 30.03.2011.

Kommunane vil visa til fellesuttale frå 2008 og 2010 i samband med handsaming av konsesjonssøknadane i NVE. Innhold i desse uttalane er framleis kommunane si haldning i saka. I tillegg vil me vise til eigne uttalar som gjeld kvar kommune. I eit ope og sårbart kystlandskap vert eit luftspenn synleg på lang avstand og kan ikkje innvilgast slik innstillinga frå NVE føreligg. Kommunane meiner at NVEs innstilling ikkje har akseptable natur,- miljø- og landskapsmessige konsekvensar. Kommunane er difor positive til at NVE sin delegasjon i desse konsesjonssakene er trekt tilbake og er løfta opp til OED.

Kommunane ynskjer ein dialog med OED for å finne gode løysningar. I denne fellesuttalen her peiker kommunane og på alternative/subsidære traséeløysningar som i alle hove er betre for natur, miljø, busetting og næringslivet i regionen enn kva NVEs innstilling til trasè er. Kommunane har hatt samrådsmøte i saka og vil gje følgjande fellesuttale til innstillinga:

Rådmannen sitt framlegg til uttale:

Kommunane har ikkje endra haldninga til prosjektet med omsøkt kraftleidning frå Mongstad til Kollsnes og viser til tidlegare uttaler og fellesuttaler i saka. Kommunane opprettheld difor kravet om kabling i sjø- og jordkabel for nettkapasitet Mongstad-Kollsnes. Kommunane er også opptekne av trygg og tilstrekkeleg nettkapasitet, men me held fast på kravet om kabling i sjø- og jordkabel ut frå natur, landskap og busettinga i regionen. Alternativ 3 ser me på som

heilt uaktuelt og som ein uvenleg handling i kommunane våre. Kommunane vil og peika på at meirkostnadane med ein rein sjø- jordkabelløysing på strekninga Mongstad-Kollsnes er små samanlikna med naturverdiane i området og verdiskapinga som skjer i regionen vår.

Når det kjem til bruken av sjøkabel over Lurefjorden m.m. viser me til Rådgivende biologer AS rapport 995 om konsekvensane for marint biologisk mangfald og marine verneplanar. Konsekvensane av nedlegging av sjøkabel vil vera ubetydeleg.

Kommunane ber OED om at BKK Nett AS må søkje konsesjon om ei sjø- og jordkabelløysing på heile traseen frå Mongstad-Kollsnes. Denne kabelløysinga kan gjerne følgja tidlegare utgreiia kabeltrasè i sjø og jord som ikkje er omsøkt eller i nærleiken av denne, som vist seinare i denne uttalen.

Kommunane meiner at når det gjeld søknaden frå Statoil ASA om konsesjon for nye sjøkabler frå Mongstad eller Kollsnes til Troll A-plattformen så må det gjerast ved sjøkabel enten frå Mongstad eller Kollsnes. Kommunane har forståing for Statoil sitt ynskje om sikring og forsterking av straumforsyninga til Troll A. Dette kabelnettet bør og kunne brukast ved ei eventuell seinare utbygging med vindmøller til havs. Troll A kan verta eit knytepunkt i høve straumforsyning på denne delen av sokkelen og til fastlandet.

På bakgrunn av at søknaden frå Statoil ASA skal sjåast i samanheng med søknaden til BKK om 300 kV kraftline, vil kommunane peike på at dersom Kollsnes vert innstilt som alternativ, vil ein i forhold til alternativet med Mongstad redusere kostnadene med omkring 300 millionar. Kommunane meiner at denne innsparinga opnar for at dei reduserte kostnadene her kan brukast til å få til kabling av heile traseen Mongstad-Kollsnes. Ved å velje Kollsnes som alternativ utløyser ein eit behov for meir stabil kraftforsyning med tanke på den i dag sårbare kraftforsyninga til Øygarden. Kommunane meiner at dette må sjåast i samanheng, og at NVE ved å innstille på Kollsnes som alternativ på same tid utløyser eit meir akutt behov for kraftlinja Mongstad-Kollsnes. Statoil ASA har i utgangspunktet lagt til grunn at dei ynskjer alternativet med Mongstad, grunna usikkerheit knytt til når ei kraftline mellom Mongstad og Kollsnes vil stå ferdig. Sidan det er NVE som ved val av Kollsnes utløyser denne "tidsknipa" i forhold til Statoils planlagde oppstartstidspunkt, meiner kommunane ei eventuell innsparing skal komme kommunane til gode gjennom avsetting av meir midlar til kabling. Slik kommunane ser det, står ingen av prosjekta i fare for å bli ulønsame grunna kabling, då omsøkte kraftline mellom Mongstad og Kollsnes vert omtala som "svært lønsam" av NVE.

Kommunane vil setja fram krav om kompensasjonsmidlar for naturinngrep som kraftleidningen i luftspenn fører med seg.

Kommunane viser og til uttalane frå ulike lag, mange grunneigarar og andre offentlege instansar som m.a. Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannen i Hordaland som deler kommunane sitt syn i denne saka. Dette bør OED leggja vekt på i handsaminga si.

Kommunane si meining til NVE si innstilling i konsesjonssaka

Kommunane Radøy, Øygarden, Austrheim og Lindås synes at NVE har bagatellisert natur-, miljø- og landskapskonsekvensane i si innstilling til traseaval. Det er eit dårleg trasealternativ som er innstilt frå NVE med omsyn til desse viktige interessene og noverande og framtidig busetjing og utvikling av næringslivet i kommunane her.

Kommunane vil understreka at kvaliteten på konsekvensutgreiinga (KU) er mangelfull på fleire fagområde. Samordning og samlokalisering med anna arealbruk har NVE teke for lett. På dette omsøkte tiltaket er det mogeleg å samlokalisera linjetrasèen med bygging av ny Fv 565 over Radøy, eller deler av denne (godkjent reguleringsplan 2010), og ei regional vassverkutbygging i Nordhordland. Frå Straume kan ein leggja ein kabel langs eksisterande

skogsveg til ny fylkesveg 565. Reguleringsplanarbeidet for ny fylkesveg 565 skjedde i eitt nært samarbeid med Statens vegvesen, Region vest og vart handsama etter føreskrift om konsekvensutgreiing av 1. april 2005 (kap.II,§2,d). Det er og mogleg å byggja jordkabel langs industritråseen mellom Kollsnes og Ljøsneset og luftspenn på industriområdet på Mongstad. BKK kunne såleis fått mykje hjelp og fagleg bistand med å samarbeida med andre statlege og kommunale aktørar i dette planarbeidet. Kommunane ber om at OED sett i verk ein ny kraftleidningspolitikk i Noreg som tek arealsamordning og miljøomsyn på alvor slik lovverket og Stortinget har vedteke at slike arealsaker skal handsamast.

Områda som vert direkte råka har fått lågare verdi i KU enn kva kommunane meiner er rett. Dette gjeld både friluftsliv, landbruk, landskap og på det biologiske mangfaldet. Kommunane vil og minna om at forvaltinga i Noreg er forplikta til å følgja FN-konvensjonen om vern av biologisk mangfald, men også Den Europeiske landskapskonvensjonen og Stortinget sine føringar til samordna arealbruk. Noreg har forplikta seg til å stoppa tapet av biologisk mangfald innan 2010. Bruken av luftspenn er i dette tilfellet eit farleg sjansespel med det biologiske mangfaldet som ikkje samsvarar med dei forpliktingar Noreg har gjort nasjonalt og internasjonalt. Konklusjonen vår er at omsøkte tiltak kan vera med å utrydda raudlisteartar i regionen vår. Dette tek NVE si innstilling alt for lett på.

Kommunane synest at alle merknader/innspel i høyringane frå grunneigarar, lag og offentlege instansar som er handsama av NVE i denne saka i stor grad er sett til sides og langt på veg avvist. Like fullt som at ”alle ønskjer kabel” - i dei mange konsesjonssakene NVE mottek, er NVE pålagt å gjera individuelle vurderingar i kvar einskild konsesjonssak. Det er utilfredsstillande å sjå at dette i liten grad er teke omsyn til hjå NVE. NVE har i si innstilling nesten utelukkande lagt vekt på dei økonomisk billegaste løysingane, og det naturvern- og miljømessige er etter kommunane si meining nesten heilt ute. Dette har for mange sett tilliten til høyringsinstituttet på prøve. Kommunane vonar at OED i handsaminga si rettar opp dette. Det er også interessant å sjå at søker sitt alternativ natur- og miljømessig er mykje betre enn NVEs sitt traseaval og innstilling i saka.

Kommunane synes difor at det er naudsynt at OED no på eit sjølvstendig grunnlag går grundig gjennom heile søknadsprosessen frå melding vart sendt frå BKK Nett AS i 2006 til innstillinga frå NVE i 2011 vart levert. Kommunane ynskjer ein dialog med OED her for å finne gode løysningar og betre alternativ enn det innstillinga til NVE legg opp til.

Alternativ løysing på trasevalet

Dersom det viser seg at OED ikkje ynskjer å påleggja eller vurdere nærmare ei kombinert sjø- og jordkabelløysing så ynskjer kommunane subsidiært at denne traseen som nemnd under vert bygd. I grove trekk er dette alternativ 1 i konsesjonssøknaden til BKK-Nett AS. Alternativ 3 ser me på som heilt uaktuelt og som ein uvenleg handling i kommunane våre. Totalt sett er kommunane interessert i ei løysing som minimaliserer naturinngrepet i regionen vår.

Alternativ traséloysing er:

1. Luftspenn på industriområdet på Mongstad.
2. Jordkabel frå industriområdet på Mongstad til Hopsundet (3 alternativ).
3. Sjøkabel frå Hopsundet, Mjøsundet eller Tyttebærneset til Saltvika ved Straume.
4. Jordkabel frå Straume til Kvalheim. (**avbøtande tiltak subsidiært**)
5. Sjøkabel frå Kvalheim og ut Kuvågen til Ljøsneset i Øygarden.
6. Jordkabel i eksisterande industritråssé mellom Kollsnes og Ljøsneset.

Avbøtande tiltak

I tillegg vil kommunane krevja følgjande avbøtande tiltak, dersom OED godkjenner noko anna enn det å få lagt kraftleidningen i jordkabel. Både for fuglelivet, det estetiske, landskapet og for folk som bur her, og som nyttar naturen gjennom heile året, både i yrkes- og rekreasjonsamanheng, vil desse avbøtande tiltaka vera av stor verdi i dei råka områda. Eksisterande luftspenn med lågt spenningsnivå i kommunane må då jordkablast. Dette vil redusera dei negative konsekvensane av det nye inngrepa samla sett i denne kommunen. Desse tiltaka må gjerast i samband med anleggsarbeidet med den nye 300 (420) kW-linja.

Eksisterande linjestrekke på lågt spenningsnivå som må jord/sjøkablast er:

- 1.Straume-Mjøs-Bø-Rikstad
- 2.Storrindevatnet-Nordanger-Straume-Fosnstraumen (nord)
- 3.Rikstad-Bø-Haugland-Kvalheim-Håland
- 4.Håland-Litletveit
- 5.Rikstad-Villanger-Rossneset
6. Bakkøy-Keila-Hope
- 7.Verås-Mjåsundet-Keilsundet
- 8.Sirset-Rolevatnet-Skåptjørni-Mongstad

Toppstreg

Toppstrenge på ny 300 (420) kW kraftleidning må fjernast heilt i kommunane eller eventuelt merkast på ein tydeleg måte slik at fuglar, fly og helikopter ser linja på god avstand. Merking av strengen må gjerast i samband med anleggsarbeidet.

Friluftsliv og landbruk

I Radøy vert store og gode jord- og skogsområde råka hardt av ei stor kraftleidningsgate med dei uheldige sider det har for brukarane. Kompensasjonen er at utbyggjar tek kostnaden med og byggjer skogsvegar og turvegar her som både landbruket og friluftslivet vil ha god nytte av i kommunen. Skogsbilvegar må byggjast på gardane Straume, Mjøs, Bø, Haugland og Kvalheim. Totalt må det byggjast om lag 10 km med skogsbilvegar. Dette må gjerast i samband med anleggsarbeidet.

Næringslivet og reiselivet

Av omsyn til reiselivet og næringslivet i Radøy og regionen, så kablar ein eksisterande skjemmande luftspenn over Bognøystraumen som sjøkabel. På denne måten kan større skip som i dag vert hindra kunne koma seg til viktige industriområde og andre ressursar i Radfjorden og i Osterfjorden. Dette må gjerast i samband med anleggsarbeidet.

Alle kommunane har i denne fellesuttalen eit eige kapitel/uttale som gjeld deira geografiske område og som alle kommunane står bak. Her kjem desse:

For Austrheim:

Kommunane krev at alternativ 1 med sjøkabel vert vald som kraftlineføring gjennom Austrheim kommune. På industriområde på Mongstad kan det velgast luftspenn. Kommunane synes alternativ 3 og 3.1.2 er totalt ueigna og uakseptabel i Austrheim kommune.

Ulemper ved alternativ 3 og 3.1.2 – luftspenn, gjennom Austrheim.

I oppsummeringa av trasevurderingar frå Mjøs til Mongstad har NVE følgjande grunngjeving for å velje alt 3, -luftspenn framfor alt 1 , -sjøkabel over Lurefjorden.

Merkostnaden ved å velge alternativ 1 framfor alternativ 3 på 157 mill kroner må vurderes opp mot de negative virkningene som er beskrevet over. I Øygarden har vi konkludert med at hensynet til landskap, naturmangfold og bebyggelse og alternativ arealutnyttelse, samlet gjorde at kabling med en

*betydelig merkostnad kan forsvares. Landskapet i Austrheim er også åpent kystlandskap, men mindre enn i Øygarden og med noe mer vegetasjon. Samtidig planlegges kraftledningen på tvers av de langstrakteøyene slik at synligheten av kraftledningen fra et enkelt punkt i landskapet vil være betydelig mindre enn i Øygarden hvor kraftledningen i sin helhet/eller store deler vil synes fra mange punkter. Nord i Øygarden vil en luftledning beslaglegge forholdsvis stor andel areal som kan benyttes til friluftsliv og til utbygging av boliger, forretningsområder, skole og oppvekstsenter. Dette er ikke tilfelle i Austrheim hvor det i større grad er *impediment* og mindre tilgjengelige områder som berøres av trasé 3. NVE kan ikke se at de samlede negative virkninger av trasé 3 gjennom Austrheim er av et slikt omfang at det kan forsvare å velge et alternativ med kabel med betydelige merkostnader*

Til desse vurderingane har kommunen følgjande kommentarar:

NVE

I Øygarden har vi konkludert med at hensynet til landskap, naturmangfold og bebyggelse og alternativ arealutnyttelse, samlet gjorde at kabling med en betydelig merkostnad kan forsvares.

Dette er ei god og rett vurdering av samfunnsmessige tilhøve, som kommunen er samd i må vektleggjast og ivaretakast slik NVE her tilrår.

NVE

Landskapet i Austrheim er også åpent kystlandskap, men mindre enn i Øygarden og med noe mer vegetasjon.

Å vektlegge, positivt til fordel for luftspenn, at det åpne kystlandskapet på denne strekninga er mindre og med noe mer vegetasjon, vert i denne samanhengen vel søkt. Strekninga Mjøs Mongstad er ca 11 km og strekninga NVE samanliknar med i Øygarden er ca 10 km.

Med noe mer vegetasjon - ja i dag, men å nytte dagens vegetasjonssituasjon som plusselement for å skjule negative effektar av eit anlegg som vert ståande - i menneskeleg perspektiv, - evig, er lite hald i. Skal grunngjevinga ha meiningsmål linjeeigaren (BKK) påleggast å sikre at vegetasjonen vert som no i heile anlegget si levetid, noko som opplagt er heilt urealistisk.

NVE

Samtidig planlegges kraftledningen på tvers av de langstrakteøyene slik at synligheten av kraftledningen fra et enkelt punkt i landskapet vil være betydelig mindre enn i Øygarden hvor kraftledningen i sin helhet/eller store deler vil synes fra mange punkter.

Som NVE, vektlegg også kommunen, at synlighet av linja er negativt element i det opne kystlandskapet. NVE sin argumentasjon og grunngjeving for at den faktiske synligheten (landskapspåvirkning) likevel ikkje treng tilleggjast særleg vekt på denne strekninga er kommunen djupt ueinig i.

NVE

*Nord i Øygarden vil en luftledning beslaglegge forholdsvis stor andel areal som kan benyttes til friluftsliv og til utbygging av boliger, forretningsområder, skole og oppvekstsenter. Dette er ikke tilfelle i Austrheim hvor det i større grad er *impediment* og mindre tilgjengelige områder som berøres av trasé 3.*

For Øygarden føretok NVE her den lokale samfunnsmessige vurderinga som kommunane har etterlyst for alle områda langs traseen. Men å konkludere med at denne type synspunkt ikkje er aktuelle i Austrheim fordi det i større grad er *impediment* og mindre tilgjengelige områder verkar vel lettint og tyder på manglande forståing for og kunnskap om det området lina går gjennom.

Kommunen har i tidlegare uttale peika på at området rundt industrien på Mongstad er viktige å behalde og sikre som utviklingsområde for ny busetnad og næring. Området sin verdi og potensiale i ein slik samanheng burde vore synleggjort og vektlagt i konsekvensutgreiinga. Det er ikkje gjort i tilstrekkeleg grad.

Konsekvensutgreiinga vurderar konsekvensane innafor det tidsperspektivet går fram av gjeldande kommuneplanar dvs. fram til 2017-2020. Det kan vere godt nok for området der ein ikkje ønskjer, eller ikkje ser føre seg anna arealbruk i anlegget si levetid. Men her er opererer ein i eit området som framover, - etter kommunen sitt syn både er ønskjeleg å viktig å utvikle attraktive og gode lokalsamfunn. Lokalsamfunn som i sin tur vil framstå som plusselement og konkurransesfortrinn for den nasjonale industriksatsinga på Mongstad og Kollsnes.

Området lina går gjennom har alle føresettner for å kunne nyttast positivt i ein slik samanheng, men det krev at området vert planlagt med det som utgangspunkt.

Berre då har ein eit grunnlag for å få til det samspelet som må vere mellom busetnad, lokal næringsutvikling, friluftsliv, vern av natur og biologisk mangfald og andre aktivitetar i eit godt lokalmiljø.

Konsekvensutgreiinga viser eintydig at luftspennet alt i dag vil ha store negative verknader for noverande busetnad- og areal/bruksituasjon. Så store at utbyggjar òg frårår luftspenn og meiner at alternativet med sjøkabel bør veljast for den delen av lina som går forbi Austrheim og Keilen.

Luftspenn tvers gjennom området er eit fysisk stort og dominerande anlegg som framtidige arealplanar og utbyggingsløysingar må ta omsyn til. Dei negative konsekvensane av luftspennet vil utan tvil svekke området sitt potensiale og verdi i arbeidet med å skape gode og attraktive nærområdet til den industri- og samfunnsutviklinga som kraftlinja skal vere med å legge grunnlag for.

Kommunen kan difor ikkje akseptere luftspenn på denne strekninga.

Avbøtande tiltak i Austrheim

For alternativ med sjøkabel som går utanom Austrheim vert det ikkje behov for spesielle avbøtande tiltak i Austrheim.

Dersom OED likevel finn å følgje NVE vil Austrheim kommune kreve at eksisterande luftstrek med lågare spenningsnivå vert lagt i jord- eller sjøkabel.

Dette gjeld konkret følgjande strekningar: (vert lista opp)

Toppstreng.

Same som Radøy.

Friluftsliv/landbruk Austrheim.

Området er lina skal leggjast gjennom er i dag viktig for landbruk, busetnad og friluftsliv. For å bøte på ulemper ved luftspenn set kommunen krav om at utbyggjar tek kostnader med opparbeiding av landbruks- og turvegar som heilt eller delvis kan kombinerast med anleggstiltak i området Dette må gjerast ved at utbyggjar får krav om:

- Å gjere sine konkrete planar for omfang og gjennomføring av fysiske anlegg, kjent for grunneigar og kommune så tidleg i prosessen, at grunneigar/kommune kan vurdere, planleggje og formelt godkjenne, eigne tiltak som skogsvegar og turvegar som kan opparbeidast kombinasjon med utbyggjar sine behov for anleggsvegar og framtidige tilkomstar til og langs leidningstraseen.

- Denne del av planprosessen fram til formelt vedtak skal styrast av kommune/grunneigar i tett samarbeid med utbyggjar.
- Utbyggjar må påleggjast å ta i bruk løysingar kommunen/grunneigar føreslår, samt ta alle kostnader med planlegging og opparbeiding av vedtekne anlegg.

Luftline langs Litlåsfjellet frå Lindås grense til transformatorstasjon på Mongstad.
Kommunen vil krevje at planlagt luftline på denne strekninga vert lagt aust for Litlåsfjellet og så langt ned i terrenget at den ikkje kjem i silhuett, sett frå busetnaden vest for høgdedraget.

Kommunen er kjent med at BKK vurderer anna plassering av transformatorstasjonen gjennom skisser som er oversendt på e-post den 29.4. I framlegget inngår 3 alternativ der alternativ 2 er halde fram som det beste.

Framlegget vert oppfatta slik flytting av transformatorstasjonen gjer at 420 KV linjene frå høvesvis Modalen og frå Kollsnes, mellom Lindås grense og noverande transformatorstasjon i Austrheim, kan fjernast. Samstundes som transformatorstasjonen både i alt 2 og 3, er plassert utanfor innsynsområdet i høve til ny og planlagt busetnad. Kommunen er positive til at stasjonen vert flytta til dette området og er samd i at alternativ 2 synes å vere den beste løysinga. Dette alternativet legg beslag på liten del av industriarealet samstundes som stasjonen er godt skjerma for innsyn. Alternativ 1 med plassering nære toppen av åsen må ikkje veljast grunna omsyn til landskap og innsyn.

Eksisterande 132 KV line som skal behaldast, må ikkje flyttast opp i planlagt trase for linja frå Kollsnes/Modalen, men følgje eksisterande trase, eller leggjast i kabel i ny anleggsveg.

Ny veg/anleggsveg fram til trafostasjonen må følgje og byggjast ut som del av den regulerte sambindingsvegen mellom industriområda Mongstad sør og Litlås.

For Lindås:

Kommunane krev at alternativ 1 med sjø- og jordkabel vert vald som kraftlineføring gjennom Lindås kommune. Alternativ 1.1, 1.2 og 1.3 er uakseptable som luftspenn. Jordkabel frå Hopsundet, Mjåsundet eller Tyttebærneset til industriområdet ved Mongstad er naudsynt her.

Ny kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad er sidan sist vedteke, og kommunane ber om at val av trasé vert sett i samanheng med denne.

Jordkabel kan samordnast med ny industrivassleidning og ny samleveg til Mongstad industriområde. På denne måten kan også problem knytt til eigarskap kring leidningstrasé i høve framtidig utbygging også løysast, slik at risikoen for BKK å måtte flytte leidningen i høve anna utbygging i framtida vert redusert. Vedlagt kartskisse viser alternative trasear for jordkabel, der ein samordnar jordkabel saman med annan komande infrastruktur i området. Luftspenn på industriområdet på Mongstad kan aksepterast.

BKK har sidan traseane vart utgreidd kome opp med ei alternativ plassering for transformator-stasjonen på Mongstad. Denne er no flytta til område N-2 i kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad, vil liggja kloss inntil eksisterande vasstankar på Litlåsåsen og vil ligge på begge sider av kommunegrensa. Om dette alternativet vert omsøkt, vil det bety mindre luft-leidningstrasé for både Kollsnes-Mongstad og Mongstad-Modalen då omsøkt trasé frå Litlås-fjellet og inn til omsekt transformatorstasjon fell ut. Dette vil og medføre at mindre areal vert bandlagd av luftleidningane.

Alternativa for trasé i uprioritert rekkefølge:

- Alt. 1: Sjøkabel går i land ved Mjåsundet, jordkabel vidare nordover til trasé for industrivassføring. Herifrå følger den industrivasstraseen til RV 57, og går over i planlagd trasé for samleveg for industriområdet på Mongstad. Etter tunnelen på nordsida av Litlåsåsen går den anten som luftleidning eller jordkabel fram til ny mogleg trafostasjon.
- Alt. 2: Sjøkabel går i land på Tyttebærneset og går vinkelrett til trasé for industrivassføring. Følger så denne vidare fram til same trasé som alternativ 1.
- Alt. 3: BKKs alternativ for sjø- og jordkabel via Hopsundet som vart utgreidd men ikkje omsøkt.

Alternativ 1 og 2 vil få lengder på om lag 4700 m og 4050 m om dei vert lagt i planlagde trasear for samleveg og industrivassforsyning. Om ein skulle velje å legge desse i kabel over fjellet i staden for i tunnelen for samlevegen, vil desse bli om lag 500 meter kortare. Alternativ 2 vil gje om lag 650 meter meir sjøkabel enn alternativ 1, men vil bli om lag 1300 meter kortare i jordkabel. Totalt blir alternativ 2 om lag 650 meter kortare enn alternativ 1.

Kommunane vil peike på viktigeita av at Litlåsåsen vert beholdt mest mogleg urørt, då denne er ein viktig estetisk barriere mellom industriaktiviteten på Mongstادområdet på nordsida og busetnad og naturverdiar på sørsida, og er synleg på lange avstandar. Eit 300 kV luftspenn over Litlåsåsen vil i stor grad vere med på å fjerne denne barrieren mellom industri og busetnad.

Etablering av trafostasjon i foreslått område vil krevje forbetrинг av eksisterande veg for å kunne få fram nødvendig utstyr. I kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad er det lagt inn ny samleveg med tunnel frå Hope, gjennom Litlåsåsen og ut på nordsida av Litlåsåsen. Denne vegen vil gå tett opp til området BKK har foreslått for ny trafostasjon. Det ligg dermed til rette for at ein kan samordna utbygging av ny samleveg med BKK sitt kraftline-prosjekt.

Avbøtande tiltak er nemnd i tidlegare uttalar frå Lindås, dersom andre løysingar enn kabling vert vedteke. Det gjeld blant anna kabling av andre eksisterande luftspenn på lågare spenningsnivå. Spesielt gjeld dette sunda rundt Keila og Risasjøen, då desse er tillagt stor verdi i arealanalysen som er utført i forbindelse med kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad. Dersom innstilt trasé vert opprettheldt vil det også vere viktig for kommunen at traseen vert lagt til område avsett til næring så langt det lar seg gjere.

For Radøy:

Avbøtande tiltak som nemnd over vil verta ei viktig sak, dersom NVE sitt traseforslag eller noko som liknar dette vert vedteke av OED i Radøy kommune. Kommunane vil peike på at det er særleg viktig å unngå kraftleidning i Radøy ved gardane Mjøs og Straume og over den fiske- og kulturminnerike Fosnstraumen (Saltstraumen i miniatyr).

Kommunane krev og at ny ilandføring på Vågenes med jordkabel langs den lokale bygdevegen ved Vågenes vert avslått, og at ilandføring vert som sjøkabel i Kuvågen som i opprinneleg søknad frå BKK Nett AS. Radøy kommune påpeikar svak sakshandsaming frå BKK Nett AS og NVE for denne endringa, og er kritiske til at opprinneleg ilandføring som sjøkabel i Kuvågen vert trekt.

Grunneigarane/innbyggjarane i området ynskjer sjøkabelen lagt i Kuvågen framfor å få den i og i nærleiken av deira daglege opphold- og leikeområde, som ein kabel i lokalvegen

medfører her. I Kuvågen-området må søkjar BKK aktivt saman med grunneigarane vera med i det påbegynte reguleringsplanarbeidet for å få til eit godt samarbeid med sjøkabelløysing her. Radøy kommune vil vera ein positiv instans med å få planlagt/godkjent raskt ein sjøkabel her i omsøkte endring av eksisterande reguleringsplan. Kommunane ber derfor OED å avvisa ilandføring på Vågenes, og opprettheld ilandføring i Kuvågen.

Radøy kommune vil setja fram krav om kompensasjonsmidlar for naturinngrep som kraftleidninga fører med seg.

For Øygarden:

Kommunestyret sitt vedtak, av 18.06.2008 sak 033/08 er framleis Øygarden kommune si haldning i saka. Kommunane ynskjer ei løysing med jordkabel i eksisterande industritråsé mellom Kollsnes og Ljøsneset. Det vert og vist til vedtak 006/10 i Planutvalet i høve uttale på BKK sin søknad om auka spenning på linja. NVE har tilrådd at ein i Øygarden gjev konsesjon til trasé 3.1.2 som går frå Kollsnes og vidare nordaust til Krossneset. Øygarden kommune har i tidlegare uttaler halde fast på at ein jordkabel i industritråsén mellom Kollsnes og Ljøsneset er den beste løysinga i kommunen.

Ulemper ved val av alternativ 3.1.2 i Øygarden

Første del av 3.1.2 går gjennom området mellom Kollsnesanlegget og Kvernepollen. Dette arealet er regulert til industri. Reguleringsplanen for Kollsnes er på omlag 3500 dekar. Årsaka til at det vart regulert så store areal var forventninga om etablering av anna industri med nær tilgang til gass. Statoil arbeider no med ein ny reguleringsplan for heile Kollsnesområdet. Ein vurderer å ta bort industriområda mellom gassanlegget og Kvernepollen fordi ein ikkje ser behovet for desse områda i overkommeleg framtid. Områda er i dag nytta til beite for sau og ungdyr av storfe og framstår som eit beitepåverka lyngheilandskap. Argument frå NVE om at trasé 3.1.2 her likevel går gjennom eit industriområde kan difor ikkje tilleggjast stor vekt.

I tilrådinga frå NVE heiter det:

"I Nærings- og energidepartementets klageavgjørelse av 28.1.1994 om 300 kV-ledningen Fana-Kollsnes står det at Øygarden utgjør et unikt kulturlandskap med små, meget smale øyer, og at en luftledning ville gi svært store visuelle virkninger og legge urimelig beslag på betydelige deler av kommunens potensielle utbyggingsareal. NVE kan ikke se at departementes karakteristikk av områdene lenger sør i Øygarden kan gjøres gjeldende for nærområdene til Kollsnesanlegget og følgelig alternativene 1 og 3.1.2".

Øygarden kommune vil imotegå NVE sitt argument om at departementet sin karakteristikk av landskapet i kommunen ikkje vert gjeldande for 3.1.2 og meiner tidlegare avgjersle må leggjast til grunn for heile alternativ 3.1.2.

Nordover frå veg til Breivik mot Krossneset går linja i eit urørt landskap der og Nordsjøløypa er planlagt. Dette kystlandskapet er viktig for Hubro, og ei ny linje vil kunne auke fare for skade på denne raudlista fuglearten. Krossneset, der overgang mellom luftspenn og sjøkabel er planlagt, er mykje brukt til friluftsliv.

Fordelar ved val av alternativ 1 i Øygarden

Ein nyttar eksisterande industritråsé, med kraftlinjer og gassrør. Øygarden kommune er 66 km², der 13% av arealet er regulert til industri. Det er viktig at ein hushalderer areal rett og ikkje tar i bruk urørte områder når ein har betre alternativ.

Alternativ 1 er kortare og har lågare konfliktnivå. BKK prioriterer denne traséen framfor dei andre omsøkte. Dette er truleg eit alternativ som folk lettare vil kunne akseptera.

Alternative løysing på traseaval i Øygarden

Dersom det ikkje lar seg gjere å finne ei løysing i traseaval 1 mellom Kollsnes og Ljøsneset, vil Øygarden kommune peike på nokre alternative traseaval nordover. Bakgrunnen for dette er at traseaval 3.1.2 har dei største negative konsekvensane ved framføring i forholdsvis urørt utmark nord aust for Oen, og ikkje minst ved Kossneset som er mykje nytta til friluftsliv.

Alternativa i uprioritert rekkefølgje:

Alt. 1: Sjøkabel inn Søre Straumesundet og landfall i Båtevika. Luftspenn sørover dal, over Røyrvatnet vidare sørover mot Kvernepollen og sørvest til inntaksstasjon Kollsnes.

Alt. 2: Sjøkabel inn Søre Straumesundet og landfall i Ytre Båtevika. Luftspenn sørover dal heilt til Kvernepollen og vidare sørvestover til inntaksstasjon Kollsnes.

Alt 3: Sjøkabel inn Søre Straumesundet og landfall i Ytre Båtevika. Luftspenn sørover dal til ein møte trase tilrødd av NVE. Vidare til inntaksstasjon Kollsnes i trase tilrødd av NVE.

Alle desse alternativa vil følgje terrenget betre enn 3.1.2, då alt terrenget i området hovudsakleg går i retning nord/sør. Alternativ 1 har nok høgast konfliktpotensiale av desse forslaga, med nærføring til bustader og hytter, medan alternativ 3 vil vere den som avvik minst frå NVE si tilråding. Alternativa vil ha omlag 1,2 km kortare luftstrekk enn 3.1.2 heilt til Krossneset, medan sjøkabel vert omlag 1,5 km lengre. Samanlikna med søndre trase mellom Kollsnes og Ljøsneset vil luftspennet vera nokre hundre meter lengre, medan sjøkabel vert omlag 1,5 km kortare.

Dersom ein etter synfaring og diskusjonar **ikkje** finn ei løysing som medfører bruk av trase mellom Kollsnes og Ljøsneset, vil Øygarden kommune at ein ser på alternative løysingar for trase 3.1.2. Dette for å unngå framføring av luftspenn gjennom urørt utmark der ein har føreslege trase for Nordsjøløypa - og landfall i Krossneset, som er nytta til friluftsliv.

I så høve ber Øygarden kommune OED påleggje BKK å utgreie alternativa nemnt over.

05.05.2011 FORMANNSKAPET

Formannskapet rådde samrøystes kommunestyret til å vedta rådmannen sitt framlegg til vedtak.

FS-046/11 VEDTAK:

Kommunane har ikkje endra haldninga til prosjektet med omsøkt kraftleidning frå Mongstad til Kollsnes og viser til tidlegare uttaler og fellesuttaler i saka. Kommunane opprettheld difor kravet om kabling i sjø- og jordkabel for nettkapasitet Mongstad-Kollsnes. Kommunane er også opptekne av trygg og tilstrekkeleg nettkapasitet, men me held fast på kravet om kabling i sjø- og jordkabel ut frå natur, landskap og busetjinga i regionen. Alternativ 3 ser me på som heilt uaktuelt og som ein uvenleg handling i kommunane våre. Kommunane vil og peika på at meirkostnadane med ein rein sjø- jordkabelløysing på strekninga Mongstad-Kollsnes er små samanlikna med naturverdiane i området og verdiskapinga som skjer i regionen vår.

Når det kjem til bruken av sjøkabel over Lurefjorden m.m. viser me til Rådgivende biologer AS rapport 995 om konsekvensane for marint biologisk mangfold og marine verneplanar. Konsekvensane av nedlegging av sjøkabel vil vera ubetydeleg.

Kommunane ber OED om at BKK Nett AS må søkje konsesjon om ei sjø- og jordkabelløysing på heile traseen frå Mongstad-Kollsnes. Denne kabelløysinga kan gjerne følgja tidlegare utgreiia kabeltrasè i sjø og jord som ikkje er omsøkt eller i nærleiken av denne, som vist seinare i denne uttalen.

Kommunane meiner at når det gjeld søknaden frå Statoil ASA om konsesjon for nye sjøkabler frå Mongstad eller Kollsnes til Troll A-plattformen så må det gjerast ved sjøkabel enten frå Mongstad eller Kollsnes. Kommunane har forståing for Statoil sitt ynskje om sikring og forsterking av straumforsyninga til Troll A. Dette kabelnettet bør og kunne brukast ved ei eventuell seinare utbygging med vindmøller til havs. Troll A kan verta eit knytepunkt i høve straumforsyning på denne delen av sokkelen og til fastlandet.

På bakgrunn av at søknaden frå Statoil ASA skal sjåast i samanheng med søknaden til BKK om 300 kV kraftline, vil kommunane peike på at dersom Kollsnes vert innstilt som alternativ, vil ein i forhold til alternativet med Mongstad redusere kostnadene med omkring 300 millionar. Kommunane meiner at denne innsparinga opnar for at dei reduserte kostnadane her kan brukast til å få til kabling av heile traseen Mongstad-Kollsnes. Ved å velje Kollsnes som alternativ utløyser ein eit behov for meir stabil kraftforsyning med tanke på den i dag sårbarer kraftforsyninga til Øygarden. Kommunane meiner at dette må sjåast i samanheng, og at NVE ved å innstille på Kollsnes som alternativ på same tid utløyser eit meir akutt behov for kraftlinja Mongstad-Kollsnes. Statoil ASA har i utgangspunktet lagt til grunn at dei ynskjer alternativet med Mongstad, grunna usikkerheit knytt til når ei kraftline mellom Mongstad og Kollsnes vil stå ferdig. Sidan det er NVE som ved val av Kollsnes utløyser denne "tidsknipa" i forhold til Statoils planlagde oppstartstidspunkt, meiner kommunane ei eventuell innsparing skal komme kommunane til gode gjennom avsetting av meir midlar til kabling. Slik kommunane ser det, står ingen av prosjekta i fare for å bli ulønsame grunna kabling, då omsøkte kraftline mellom Mongstad og Kollsnes vert omtala som "svært lønsam" av NVE.

Kommunane vil setja fram krav om kompensasjonsmidlar for naturinngrep som kraftleidningen i luftspenn fører med seg.

Kommunane viser og til uttalane frå ulike lag, mange grunneigarar og andre offentlege instansar som m.a. Hordaland fylkeskommune, Fylkesmannen i Hordaland som deler kommunane sitt syn i denne saka. Dette bør OED leggja vekt på i handsaminga si.

Kommunane si mening til NVE si innstilling i konsesjonssaka

Kommunane Radøy, Øygarden, Austrheim og Lindås synes at NVE har bagatellisert natur-, miljø- og landskapskonsekvensane i si innstilling til traseaval. Det er eit dårleg trasealternativ som er innstilt frå NVE med omsyn til desse viktige interessene og noverande og framtidig busetting og utvikling av næringslivet i kommunane her.

Kommunane vil understreka at kvaliteten på konsekvensutgreiinga (KU) er mangelfull på fleire fagområde. Samordning og samlokalisering med anna arealbruk har NVE teke for lett. På dette omsøkte tiltaket er det mogeleg å samlokalisera linjetrasèen med bygging av ny Fv 565 over Radøy, eller deler av denne (godkjent reguleringsplan 2010), og ei regional vassverkutbygging i Nordhordland. Frå Straume kan ein leggja ein kabel langs eksisterande skogsveg til ny fylkesveg 565. Reguleringsplanarbeidet for ny fylkesveg 565 skjedde i eitt nært samarbeid med Statens vegvesen, Region vest og vart handsama etter føreskrift om konsekvensutgreiing av 1. april 2005 (kap.II,§2,d). Det er og mogleg å byggja jordkabel langs industritraséen mellom Kollsnes og Ljøsneset og luftspenn på industriområdet på Mongstad. BKK kunne såleis fått mykje hjelpe og fagleg bistand med å samarbeida med andre statlege og kommunale aktørar i dette planarbeidet. Kommunane ber om at OED sett i verk ein ny

kraftleidningspolitikk i Noreg som tek arealsamordning og miljøomsyn på alvor slik lovverket og Stortinget har vedteke at slike arealsaker skal handsamast.

Områda som vert direkte råka har fått lågare verdi i KU enn kva kommunane meiner er rett. Dette gjeld både friluftsliv, landbruk, landskap og på det biologiske mangfaldet. Kommunane vil og minna om at forvaltinga i Noreg er forplikta til å følgja FN-konvensjonen om vern av biologisk mangfald, men også Den Europeiske landskapskonvensjonen og Stortinget sine føringer til samordna arealbruk. Noreg har forplikta seg til å stoppa tapet av biologisk mangfald innan 2010. Bruken av luftspenn er i dette tilfellet eit farleg sjansespel med det biologiske mangfaldet som ikkje samsvarar med dei forpliktingar Noreg har gjort nasjonalt og internasjonalt. Konklusjonen vår er at omsøkte tiltak kan vera med å utrydda raudlisteartar i regionen vår. Dette tek NVE si innstilling alt for lett på.

Kommunane synest at alle merknader/innspel i høyringane frå grunneigarar, lag og offentlege instansar som er handsama av NVE i denne saka i stor grad er sett til sides og langt på veg avvist. Like fullt som at ”alle ønskjer kabel” - i dei mange konsesjonssakene NVE mottek, er NVE pålagt å gjera individuelle vurderingar i kvar einskild konsesjonssak. Det er utilfredsstillande å sjå at dette i liten grad er teke omsyn til hjå NVE. NVE har i si innstilling nesten utelukkande lagt vekt på dei økonomisk billegaste løysingane, og det naturvern- og miljømessige er etter kommunane si meining nesten heilt utelate. Dette har for mange sett tilliten til høyringsinstituttet på prøve. Kommunane vonar at OED i handsaminga si rettar opp dette. Det er også interessant å sjå at søkjær sitt alternativ natur- og miljømessig er mykje betre enn NVEs sitt traseaval og innstilling i saka.

Kommunane synes difor at det er naudsynt at OED no på eit sjølvstendig grunnlag går grundig gjennom heile søknadsprosessen frå melding vart sendt frå BKK Nett AS i 2006 til innstillinga frå NVE i 2011 vart levert. Kommunane ynskjer ein dialog med OED her for å finne gode løysningar og betre alternativ enn det innstillinga til NVE legg opp til.

Alternativ løysing på traseavale

Dersom det viser seg at OED ikkje ynskjer å påleggja eller vurdere nærmare ei kombinert sjø- og jordkabelløysing så ynskjer kommunane subsidiært at denne traseen som nemnd under vert bygd. I grove trekk er dette alternativ 1 i konsesjonssøknaden til BKK-Nett AS. Alternativ 3 ser me på som heilt uaktuelt og som ein uvenleg handling i kommunane våre. Totalt sett er kommunane interessert i ei løysing som minimaliserer naturinngrepet i regionen vår.

Alternativ trasèløysing er:

1. Luftspenn på industriområdet på Mongstad.
2. Jordkabel frå industriområdet på Mongstad til Hopsundet (3 alternativ).
3. Sjøkabel frå Hopsundet, Mjøsundet eller Tyttebærneset til Saltvika ved Straume.
4. Jordkabel frå Straume til Kvalheim. (**avbøtande tiltak subsidært**)
5. Sjøkabel frå Kvalheim og ut Kuvågen til Ljøsneset i Øygarden.
6. Jordkabel i eksisterande industritråsé mellom Kollsnes og Ljøsneset.

Avbøtande tiltak

I tillegg vil kommunane krevja følgjande avbøtande tiltak, dersom OED godkjenner noko anna enn det å få lagt kraftleidningen i jordkabel. Både for fuglelivet, det estetiske, landskapet og for folk som bur her, og som nyttar naturen gjennom heile året, både i yrkes- og rekreasjonsamanheng, vil desse avbøtande tiltaka vera av stor verdi i dei råka områda. Eksisterande luftspenn med lågt spenningsnivå i kommunane må då jordkablast. Dette vil redusera dei negative konsekvensane av det nye inngrepa samla sett i denne kommunen. Desse tiltaka må gjerast i samband med anleggsarbeidet med den nye 300 (420) kW-linja.

Eksisterande linjestrekk på lågt spenningsnivå som må jord/sjøkablast er:

- 1.Straume-Mjøs-Bø-Rikstad
- 2.Storrindevatnet-Nordanger-Straume-Fosnstraumen (nord)
- 3.Rikstad-Bø-Haugland-Kvalheim-Håland
- 4.Håland-Litleveit
- 5.Rikstad-Villanger-Rossneset
6. Bakkøy-Keila-Hope
- 7.Verås-Mjåsundet-Keilsundet
- 8.Sirset-Rolevatnet-Skåptjørni-Mongstad

Toppstreng

Toppstrenge på ny 300 (420) kW kraftleidning må fjernast heilt i kommunane eller eventuelt merkast på ein tydeleg måte slik at fuglar, fly og helikopter ser linja på god avstand. Merking av strengen må gjerast i samband med anleggsarbeidet.

Friluftsliv og landbruk

I Radøy vert store og gode jord- og skogsområde råka hardt av ei stor kraftleidningsgate med dei ueheldige sider det har for brukarane. Kompensasjonen er at utbyggjar tek kostnaden med og byggjer skogsvegar og turvegar her som både landbruket og friluftslivet vil ha god nytte av i kommunen. Skogsbilvegar må byggjast på gardane Straume, Mjøs, Bø, Haugland og Kvalheim. Totalt må det byggjast om lag 10 km med skogsbilvegar. Dette må gjerast i samband med anleggsarbeidet.

Næringslivet og reiselivet

Av omsyn til reiselivet og næringslivet i Radøy og regionen, så kablar ein eksisterande skjemmande luftspenn over Bognøystraumen som sjøkabel. På denne måten kan større skip som i dag vert hindra kunne koma seg til viktige industriområde og andre ressursar i Radfjorden og i Osterfjorden. Dette må gjerast i samband med anleggsarbeidet.

Alle kommunane har i denne fellesuttalen eit eige kapitel/uttale som gjeld deira geografiske område og som alle kommunane står bak. Her kjem desse:

For Austrheim:

Kommunane krev at alternativ 1 med sjøkabel vert vald som kraftlineføring gjennom Austrheim kommune. På industriområde på Mongstad kan det velgast luftspenn. Kommunane synes alternativ 3 og 3.1.2 er totalt ueigna og uakseptabel i Austrheim kommune.

Ulemper ved alternativ 3 og 3.1.2 – luftspenn, gjennom Austrheim.

I oppsummeringa av trasevurderinger fra Mjøs til Mongstad har NVE følgjande grunngjeving for å velje alt 3, -luftspenn framfor alt 1 , -sjøkabel over Lurefjorden.

Merkostnaden ved å velge alternativ 1 framfor alternativ 3 på 157 mill kroner må vurderes opp mot de negative virkningene som er beskrevet over. I Øygarden har vi konkludert med at hensynet til landskap, naturmangfold og bebyggelse og alternativ arealutnyttelse, samlet gjorde at kabling med en betydelig merkostnad kan forsvares. Landskapet i Austrheim er også åpent kystlandskap, men mindre enn i Øygarden og med noe mer vegetasjon. Samtidig planlegges kraftledningen på tvers av de langstrakte øyene slik at synligheten av kraftledningen fra et enkelt punkt i landskapet vil være betydelig mindre enn i Øygarden hvor kraftledningen i sin helhet/eller store deler vil synes fra mange punkter. Nord i Øygarden vil en luftledning beslaglegge forholdsvis stor andel areal som kan benyttes til friluftsliv og til utbygging av boliger, forretningsområder, skole og oppvekstsenter. Dette er ikke tilfelle i Austrheim hvor det i større grad er impediment og mindre tilgjengelige områder som berøres

av trasé 3. NVE kan ikke se at de samlede negative virkninger av trasé 3 gjennom Austrheim er av et slikt omfang at det kan forsvare å velge et alternativ med kabel med betydelige merkostnader

Til desse vurderingane har kommunen følgjande kommentarar:

NVE

I Øygarden har vi konkludert med at hensynet til landskap, naturmangfold og bebyggelse og alternativ arealutnyttelse, samlet gjorde at kabling med en betydelig merkostnad kan forsvares.

Dette er ei god og rett vurdering av samfunnsmessige tilhøve, som kommunen er samd i må vektleggjast og ivaretakast slik NVE her tilrår.

NVE

Landskapet i Austrheim er også åpent kystlandskap, men mindre enn i Øygarden og med noe mer vegetasjon.

Å vektlegge, positivt til fordel for luftspenn, at det åpne kystlandskapet på denne strekninga er mindre og med noe mer vegetasjon, vert i denne samanhengen vel søkt. Strekninga Mjøs Mongstad er ca 11 km og strekninga NVE samanliknar med i Øygarden er ca 10 km.

Med noe mer vegetasjon - ja i dag, men å nytte dagens vegetasjonssituasjon som plusselement for å skjule negative effektar av eit anlegg som vert ståande - i menneskeleg perspektiv, - evig, er lite hald i. Skal grunngjevinga ha meinung må linjeeigaren (BKK) påleggast å sikre at vegetasjonen vert som no i heile anlegget si levetid, noko som opplagt er heilt urealistisk.

NVE

Samtidig planlegges kraftledningen på tvers av de langstrakteøyene slik at synligheten av kraftledningen fra et enkelt punkt i landskapet vil være betydelig mindre enn i Øygarden hvor kraftledningen i sin helhet/eller store deler vil synes fra mange punkter.

Som NVE, vektlegg òg kommunen, at synlighet av linja er negativt element i det opne kystlandskapet. NVE sin argumentasjon og grunngjeving for at den faktiske synligheten (landskapspåvirkning) likevel ikkje treng tilleggjast særleg vekt på denne strekninga er kommunen djupt ueinig i.

NVE

Nord i Øygarden vil en luftledning beslaglegge forholdsvis stor andel areal som kan benyttes til friluftsliv og til utbygging av boliger, forretningsområder, skole og oppvekstsenter. Dette er ikke tilfelle i Austrheim hvor det i større grad er impediment og mindre tilgjengelige områder som berores av trasé 3.

For Øygarden føretok NVE her den lokale samfunnsmessige vurderinga som kommunane har etterlyst for alle områda langs traseen. Men å konkludere med at denne type synspunkt ikkje er aktuelle i Austrheim fordi det i større grad er *impediment og mindre tilgjengelige områder* verkar vel lettint og tyder på manglande forståing for og kunnskap om det området lina går gjennom.

Kommunen har i tidlegare uttale peika på at området rundt industrien på Mongstad er viktige å behalde og sikre som utviklingsområde for ny busetnad og næring. Området sin verdi og potensiale i ein slik samanheng burde vore synleggjort og vektlagt i konsekvensutgreiinga. Det er ikkje gjort i tilstrekkeleg grad.

Konsekvensutgreiinga vurderar konsekvensane innafor det tidsperspektivet går fram av gjeldande kommuneplanar dvs. fram til 2017-2020. Det kan vere godt nok for område der ein ikkje ønskjer, eller ikkje ser føre seg anna arealbruk i anlegget si levetid. Men her er opererer

ein i eit område som framover, - etter kommunen sitt syn både er ønskjeleg å viktig å utvikle attraktive og gode lokalsamfunn. Lokalsamfunn som i sin tur vil framstå som pluselement og konkurransesfortrinn for den nasjonale industriksatsinga på Mongstad og Kollsnes.

Områda lina går gjennom har alle føresetnader for å kunne nyttast positivt i ein slik samanheng, men det krev at området vert planlagt med det som utgangspunkt.

Berre då har ein eit grunnlag for å få til det samspelet som må vere mellom busetnad, lokal næringsutvikling, friluftsliv, vern av natur og biologisk mangfald og andre aktivitetar i eit godt lokalmiljø.

Konsekvensutgreiinga viser eintydig at luftspennet alt i dag vil ha store negative verknader for noverande busetnad- og areal/bruksituasjon. Så store at utbyggjar òg frårår luftspenn og meiner at alternativet med sjøkabel bør veljast for den delen av lina som går forbi Austrheim og Keilen.

Luftspenn tvers gjennom området er eit fysisk stort og dominerande anlegg som framtidige arealplanar og utbyggingsløysingar må ta omsyn til. Dei negative konsekvensane av luftspennet vil utan tvil svekke området sitt potensiale og verdi i arbeidet med å skape gode og attraktive nærområde til den industri- og samfunnsutviklinga som kraftlina skal vere med å leggje grunnlag for.

Kommunen kan difor ikkje akseptere luftspenn på denne strekninga.

Avbøtande tiltak i Austrheim

For alternativ med sjøkabel som går utanom Austrheim vert det ikkje behov for spesielle avbøtande tiltak i Austrheim.

Dersom OED likevel finn å følgje NVE vil Austrheim kommune kreve at eksisterande luftstrek med lågare spenningsnivå vert lagt i jord- eller sjøkabel.

Dette gjeld konkret følgjande strekningar: (vert lista opp)

Toppstreng.

Same som Radøy.

Friluftsliv/landbruk Austrheim.

Området er lina skal leggjast gjennom er i dag viktig for landbruk, busetnad og friluftsliv. For å bøte på ulemper ved luftspenn set kommunen krav om at utbyggjar tek kostnader med opparbeiding av landbruks- og turvegar som heilt eller delvis kan kombinerast med anleggstiltak i området Dette må gjerast ved at utbyggjar får krav om:

- Å gjere sine konkrete planar for omfang og gjennomføring av fysiske anlegg, kjent for grunneigar og kommune så tidleg i prosessen, at grunneigar/kommune kan vurdere, planlegge og formelt godkjenne, eigne tiltak som skogsvegar og turvegar som kan opparbeidast kombinasjon med utbyggjar sine behov for anlegsvegar og framtidige tilkomstar til og langs leidningstraseen.
- Denne del av planprosessen fram til formelt vedtak skal styrast av kommune/grunneigar i tett samarbeid med utbyggjar.
- Utbyggjar må påleggjast å ta i bruk løysingar kommunen/grunneigar føreslær, samt ta alle kostnader med planlegging og opparbeiding av vedtekne anlegg.

Luftline langs Litlåsfjellet frå Lindås grense til transformatorstasjon på Mongstad.

Kommunen vil krevje at planlagt luftline på denne strekninga vert lagt aust for Litlåsfjellet og så langt ned i terrenget at den ikkje kjem i silhuett, sett frå busetnaden vest for høgdedraget.

Kommunen er kjent med at BKK vurderer anna plassering av transformatorstasjonen gjennom skisser som er oversendt på e-post den 29.4. I framlegget inngår 3 alternativ der alternativ 2 er halde fram som det beste.

Framlegget vert oppfatta slik flytting av transformatorstasjonen gjer at 420 KV linjene frå høvesvis Modalen og frå Kollsnes, mellom Lindås grense og noverande transformatorstasjon i Austrheim, kan fjernast. Samstundes som transformatorstasjonen både i alt 2 og 3, er plassert utanfor innsynsområdet i høve til ny og planlagt busetnad. Kommunen er positive til at stasjonen vert flytta til dette området og er samd i at alternativ 2 synes å vere den beste løysinga. Dette alternativet legg beslag på liten del av industriarealet samstundes som stasjonen er godt skjerma for innsyn. Alternativ 1 med plassering nære toppen av åsen må ikkje veljast grunna omsyn til landskap og innsyn.

Eksisterande 132 KV line som skal behaldast, må ikkje flyttast opp i planlagt trase for linja frå Kollsnes/Modalen, men følgje eksisterande trase, eller leggjast i kabel i ny anleggsveg.

Ny veg/anleggsveg fram til trafostasjonen må følgje og byggjast ut som del av den regulerte sambindingsvegen mellom industriområda Mongstad sør og Litlås.

For Lindås:

Kommunane krev at alternativ 1 med sjø- og jordkabel vert vald som kraftlineføring gjennom Lindås kommune. Alternativ 1.1, 1.2 og 1.3 er uakseptable som luftspenn. Jordkabel frå Hopsundet, Mjåsundet eller Tyttebærneset til industriområdet ved Mongstad er naudsynt her.

Ny kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad er sidan sist vedteke, og kommunane ber om at val av trasé vert sett i samanheng med denne.

Jordkabel kan samordnast med ny industrivassleidning og ny samleveg til Mongstad industriområde. På denne måten kan også problem knytt til eigarskap kring leidningstrasé i høve framtidig utbygging også løysast, slik at risikoen for BKK å måtte flytte leidningen i høve anna utbygging i framtida vert redusert. Vedlagt kartskisse viser alternative trasear for jordkabel, der ein samordnar jordkabel saman med annan komande infrastruktur i området. Luftspenn på industriområdet på Mongstad kan aksepterast.

BKK har sidan traseane vart utgreidd kome opp med ei alternativ plassering for transformator-stasjonen på Mongstad. Denne er no flytta til område N-2 i kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad, vil ligga kloss inntil eksisterande vasstankar på Litlåsåsen og vil ligge på begge sider av kommunegrensa. Om dette alternativet vert omsøkt, vil det bety mindre luft-leidningstrasé for både Kollsnes-Mongstad og Mongstad-Modalen då omsøkt trasé frå Litlås-fjellet og inn til omsøkt transformatorstasjon fell ut. Dette vil og medføre at mindre areal vert bandlagd av luftleidningane.

Alternativa for trasé i uprioritert rekkefølgje:

Alt. 1: Sjøkabel går i land ved Mjåsundet, jordkabel vidare nordover til trasé for industrivassføring. Herifrå følgjer den industrivassstraseen til RV 57, og går over i planlagd trase for samleveg for industriområdet på Mongstad. Etter tunnelen på nordsida av Litlåsåsen går den anten som luftleidning eller jordkabel fram til ny mogleg trafostasjon.

Alt. 2: Sjøkabel går i land på Tyttebærneset og går vinkelrett til trasé for industrivassføring. Følgjer så denne vidare fram til same trasé som alternativ 1.

Alt. 3: BKKs alternativ for sjø- og jordkabel via Hopsundet som vart utgreidd men ikkje omsøkt.

Alternativ 1 og 2 vil få lengder på om lag 4700 m og 4050 m om dei vert lagt i planlagde trasear for samleveg og industriivassforsyning. Om ein skulle velje å legge desse i kabel over fjellet i staden for i tunnelen for samlevegen, vil desse bli om lag 500 meter kortare.

Alternativ 2 vil gje om lag 650 meter meir sjøkabel enn alternativ 1, men vil bli om lag 1300 meter kortare i jordkabel. Totalt blir alternativ 2 om lag 650 meter kortare enn alternativ 1.

Kommunane vil peike på viktigeita av at Litlåsåsen vert behaldt mest mogleg urørt, då denne er ein viktig estetisk barriere mellom industriaktiviteten på Mongstadområdet på nordsida og busetnad og naturverdiar på sørsida, og er synleg på lange avstandar. Eit 300 kV luftspenn over Litlåsåsen vil i stor grad vere med på å fjerne denne barrieren mellom industri og busetnad.

Etablering av trafostasjon i foreslått område vil krevje forbetring av eksisterande veg for å kunne få fram nødvendig utstyr. I kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad er det lagt inn ny samleveg med tunnel frå Hope, gjennom Litlåsåsen og ut på nordsida av Litlås-åsen. Denne vegen vil gå tett opptil området BKK har foreslått for ny trafostasjon. Det ligg dermed til rette for at ein kan samordna utbygging av ny samleveg med BKK sitt kraftline-prosjekt.

Avbøtande tiltak er nemnd i tidlegare uttalar frå Lindås, dersom andre løysingar enn kabling vert vedteke. Det gjeld blant anna kabling av andre eksisterande luftspenn på lågare spenningsnivå. Spesielt gjeld dette sunda rundt Keila og Risasjøen, då desse er tillagt stor verdi i arealanalysen som er utført i forbindelse med kommunedelplan for Lindåsneset med Mongstad. Dersom innstilt trasé vert opprettheldt vil det også vere viktig for kommunen at traseen vert lagt til område avsett til næring så langt det lar seg gjøre.

For Radøy:

Avbøtande tiltak som nemnd over vil vera ei viktig sak, dersom NVE sitt traseforslag eller noko som liknar dette vert vedteke av OED i Radøy kommune. Kommunane vil peike på at det er særleg viktig å unngå kraftleidning i Radøy ved gardane Mjøs og Straume og over den fiske- og kulturminnerike Fosnstraumen (Saltstraumen i miniatyr).

Kommunane krev og at ny ilandføring på Vågenes med jordkabel langs den lokale bygdevegen ved Vågenes vert avslått, og at ilandføring vert som sjøkabel i Kuvågen som i opprinneleg søknad frå BKK Nett AS. Radøy kommune påpeikar svak sakshandsaming frå BKK Nett AS og NVE for denne endringa, og er kritiske til at opprinneleg ilandføring som sjøkabel i Kuvågen vert trekt.

Grunneigarane/innbyggjarane i området ynskjer sjøkabelen lagt i Kuvågen framfor å få den i og i nærleiken av deira daglege opphald- og leikeområde, som ein kabel i lokalvegen medfører her. I Kuvågen-området må søker BKK aktivt saman med grunneigarane vera med i det påbegynte reguleringsplanarbeidet for å få til eit godt samarbeid med sjøkabelløysing her. Radøy kommune vil vera ein positiv instans med å få planlagt/godkjent raskt ein sjøkabel her i omsøkte endring av eksisterande reguleringsplan. Kommunane ber derfor OED å avvisa ilandføring på Vågenes, og opprettheld ilandføring i Kuvågen.

Radøy kommune vil setja fram krav om kompensasjonsmidlar for naturinngrep som kraftleidninga fører med seg.

For Øygarden:

Kommunestyret sitt vedtak, av 18.06.2008 sak 033/08 er framleis Øygarden kommune si haldning i saka. Kommunane ynskjer ei løysing med jordkabel i eksisterande industritrasé mellom Kollsnes og Ljøsneset. Det vert og vist til vedtak 006/10 i Planutvalet i høve uttale på BKK sin søknad om auka spenning på linja. NVE har tilrådd at ein i Øygarden gjev konsesjon til trasé 3.1.2 som går frå Kollsnes og vidare nordaust til Krossneset. Øygarden kommune har i tidlegare uttaler halde fast på at ein jordkabel i industritraséen mellom Kollsnes og Ljøsneset er den beste løysinga i kommunen.

Ulemper ved val av alternativ 3.1.2 i Øygarden

Første del av 3.1.2 går gjennom området mellom Kollsnesanlegget og Kvernepollen. Dette arealet er regulert til industri. Reguleringsplanen for Kollsnes er på omlag 3500 dekar. Årsaka til at det vart regulert så store areal var forventninga om etablering av anna industri med nær tilgang til gass. Statoil arbeider no med ein ny reguleringsplan for heile Kollsnesområdet. Ein vurderer å ta bort industriområda mellom gassanlegget og Kvernepollen fordi ein ikkje ser behovet for desse områda i overkommeleg framtid. Områda er i dag nytta til beite for sau og ungdyr av storfe og framstår som eit beitepåverka lyngheilandskap. Argument frå NVE om at trasé 3.1.2 her likevel går gjennom eit industriområde kan difor ikkje tilleggjast stor vekt.

I tilrådinga frå NVE heiter det:

"I Nærings- og energidepartementets klageavgjørelse av 28.1.1994 om 300 kV-ledningen Fana–Kollsnes står det at Øygarden utgjør et unikt kulturlandskap med små, meget smale øyer, og at en luftledning ville gi svært store visuelle virkninger og legge urimelig beslag på betydelige deler av kommunens potensielle utbyggingsareal. NVE kan ikke se at departementes karakteristikk av områdene lenger sør i Øygarden kan gjelde for nærområdene til Kollsnesanlegget og følgelig alternativene 1 og 3.1.2".

Øygarden kommune vil imøtegå NVE sitt argument om at departementet sin karakteristikk av landskapet i kommunen ikkje vert gjeldande for 3.1.2 og meiner tidlegare avgjersle må leggjast til grunn for heile alternativ 3.1.2.

Nordover frå veg til Breivik mot Krossneset går linja i eit urørt landskap der og Nordsjøløypa er planlagt. Dette kystlandskapet er viktig for Hubro, og ei ny linje vil kunne auke fare for skade på denne raudlista fuglearten. Krossneset, der overgang mellom luftspenn og sjøkabel er planlagt, er mykje brukt til friluftsliv.

Fordelar ved val av alternativ 1 i Øygarden

Ein nyttar eksisterande industritrasé, med kraftlinjer og gassrør. Øygarden kommune er 66 km², der 13% av arealet er regulert til industri. Det er viktig at ein hushalderer areal rett og ikkje tar i bruk urølte områder når ein har betre alternativ.

Alternativ 1 er kortare og har lågare konfliktnivå. BKK prioriterer denne traséen framfor dei andre omsøkte. Dette er truleg eit alternativ som folk lettare vil kunne akseptera.

Alternative løysing på traseaval i Øygarden

Dersom det ikkje lar seg gjere å finne ei løysing i traseaval 1 mellom Kollsnes og Ljøsneset, vil Øygarden kommune peike på nokre alternative traseaval nordover. Bakgrunnen for dette er at traseaval 3.1.2 har dei største negative konsekvensane ved framføring i forholdsvis urørt utmark nord aust for Oen, og ikkje minst ved Kossneset som er mykje nytta til friluftsliv.

Alternativa i uprioritert rekkefølgje:

Alt. 1: Sjøkabel inn Søre Straumesundet og landfall i Båtevika. Luftspenn sørover dal, over Røyrvatnet vidare sørover mot Kvernepollen og sørvest til inntaksstasjon Kollsnes.

Alt. 2: Sjøkabel inn Søre Straumesundet og landfall i Ytre Båtevika. Luftspenn sørover dal heilt til Kvernepollen og vidare sørvestover til inntaksstasjon Kollsnes.

Alt 3: Sjøkabel inn Søre Straumesundet og landfall i Ytre Båtevika. Luftspenn sørover dal til ein møte trase tilrådd av NVE. Vidare til inntaksstasjon Kollsnes i trase tilrådd av NVE.

Alle desse alternativa vil følgje terreng betre enn 3.1.2, då alt terreng i området hovudsakleg går i retning nord/sør. Alternativ 1 har nok høgast konfliktpotensiale av desse forslaga, med nærføring til bustader og hytter, medan alternativ 3 vil vere den som avvik minst frå NVE si tilråding. Alternativa vil ha omlag 1,2 km kortare luftstrekk enn 3.1.2 heilt til Krossneset, medan sjøkabel vert omlag 1,5 km lenger. Samanlikna med søndre trase mellom Kollsnes og Ljøsneset vil luftspennet vera nokre hundre meter lenger, medan sjøkabel vert omlag 1,5 km kortare.

Dersom ein etter synfaring og diskusjonar **ikkje** finn ei løysing som medfører bruk av trase mellom Kollsnes og Ljøsneset, vil Øygarden kommune at ein ser på alternative løysingar for trase 3.1.2. Dette for å unngå framføring av luftspenn gjennom urørt utmark der ein har føreslege trase for Nordsjøløypa - og landfall i Krossneset, som er nytta til friluftsliv.

I så høve ber Øygarden kommune OED påleggje BKK å utgreie alternativa nemnt over.